

JOHANNIS FREIND

A D

Tq. 634

Celeberrimum Virum

RICARDUM MEAD,
M. D.

D E

Quibusdam *Variolarum* generibus

EPISTOLA.

L O N D I N I :

Impensis J. BOWYER, ad Insignæ Rosæ.

A88319

C

A 88319

JOHN RYLANDS
UNIVERSITY
LIBRARY OF
MANCHESTER

K

RICARDO MEAD, M.D.

JOHANNES FREIND,

S. P. D.

U M ex insperato mihi ab-
unde otii suppeteret, & ani-
mus esset in his etiam rerum
angustiis a nimia Solicitudine liber, vi-
debar mihi hoc quicquid est vacui
temporis haud melius conterere posse,
quam si consueta recolerem studia, &
pauca iis, quæ pridem a me de *Morbis*
acutioribus animadversa sunt, attexerem.

A 2

Et

Et id quidem libentius facio, postquam perceperam ex eleganti illo, quem nuperrime dono ad nos misit Cl. *Helvetius*, de *Variolis* libello, gravissimum hunc Scriptorem, vel nostris in mendendo vestigiis, vel eadem saltem nobiscum via institisse. Etenim opus illud lexitavi aviditate cum majore dicam an voluptate: Ita diligenter varia multumq; inter se diversa *Variolarum* genera persecutus est Vir & doctrina & experientia Medica instructissimus, ita sapienter omnem curandi rationem tradidit, ut quamplurima, in quibus haec tenus fere cæteri defecerunt, hic unus feliciter suppleverit. Sed ne hic quidem omnia ita exposuit, quin Tibi, Vir Amicissime, quasi fato quodam reservari videatur id provinciæ, ut, quod in manibus jamdudum esse scio, plenum nobis aliquando des absolutumq; de *Variolarum omnium* natura atq; discrepantia commentarium.

Hæc

HÆC adeo ad te potissimum, non tam instituti præoccupandi Tui quam provocandi gratia, perscribo: satis quippe habiturus unam aut alteram Historiam strictim attigisse, locum hunc Tibi integrum relinquam.

DISCRETUM genus, uti periculo vacuum esse, ita quoddam quasi novendiale opus, quod ipsa per se natura sine medicinæ auxilio expletura sit, pleriq; tradiderunt. Id autem haud raro longe secus esse, & experientia testatur & monuit *Helvetius*; qui hanc etiam intra speciem *malignitatis* notas subesse advertit, febremq; assidue inhærescere pro maligni humoris tempeste diversam. Et hujusmodi quidem ille *Variolas* luculenter satis explicavit^a: sunt tamen & *interstinctæ*, quæ utcunq; notis ab eo descriptis careant, salutem in discrimen ultimum adducunt.

REM liceat exemplis firmare. Pu-
erulus paulo plusquam undecennis cor-
reptus est *Variolis* ita benignis quidem,
ut is, cum in tota cute vix quadra-
genæ pustulæ extiterint, lecti impa-
tiens in cubiculo luderet quotidie atq;
obambularet. Nulla prorsus interces-
sit molestia, donec *nono* demum die
pro more exarescerent papulæ. Tum
ex improviso febris vehemens excan-
duit: ita ut tum primum accersitus
eum & nervorum distentionibus ex-
ceptum, & lethargo etiam laborantem
invenerim. Ut ex *Variolarum* reliquiis,
sive frigore sive quo alio casu in san-
guinem resorptis, morbum hunc esse
inductum arbitrabar, ita *Evacuantibus*
præcipue & *Vesicatoriis* curandi viam
ingressus sum. *Septimum* adeo post diem,
licet non sine difficultate summa, Fe-
bris, quæq; ad illam accesserant mala,
penitus abacta. Neq; tamen is tra-
gœdiæ finis: propius quippe aliud
novum

novum malum, nec opinato exortum. Siquidem Nervi ita resoluti sunt, ut universi artus a Lumbis usq; ad pedum digitos motum omnem amiserint. Neque eum ex hoc luctuoso casu aut ætas ipsa pullulascens, aut medicinæ ulla vis, nisi post experimentum semestre, expedivit. Humani scilicet corporis ea est infirmitas, ut aliquando etiam levissima labe contactum, vel errore vel incuria, maximis sit periculis opportunum: quare ille demum in morborum scientia se plurimum profecisse sciat, qui ne minima quidem contempsit.

SED & in hoc *interstincto* genere, & multiplex pustularum varietas, & magna morbi dissimilitudo reperitur; ubi nonnunquam & *Febris*, non minus ac in *Confluentibus*, intenditur, & periculum æque minatur. Eam quidem,

dem, quæ, docente *Helvetio^b*, ad *Tertianæ* normam accedit, & certo circuitu invalescit, in *discretis* nondum observavi. Est vero, ubi ad pus, uti oporteat, maturandum naturæ robur haud sufficit: tantumq; abest, ut *quarto* demum exacto die, papulæ colorem floridum, hoc est naturalem, induant, & humore denso atque concocto, qualis *puri* competit, extumescant, ut nihil præter laticem quendam pallidum, prætenuem, & pellucentem contineant: unde & hoc genus nuncupatur *Crystallinum*. Quod non modo ad *Confluentes* Variolas, ut vult *Helvetius^c*, sed ad *discretas* etiam aliquando pertinet. Est etiam ubi præ morbi, uti reor, cruditate, ne laticis quidem hujuscetantillum in cuticulam exudat: elevantur solummodo, Vesicarum aut folliculorum similes, pelliculæ rotundæ,

concavæ, vacuæ, molles; licet aliquando in solidius quid & corneolum indurescant. Cum hoc idem a rei similitudine nomen plantis quibusdam indiderint Scriptores *Herbarii*, quidni hæc *Variolarum* Species haud perperam a nobis dici possit *Siliquosa*. Est & aliud genus, de *Discretis* loquor, in quo neq; pustulis aut lympha ulla illabitur, aut vacui quid spatii intermeat: quippe tubercula quædam protrudit natura, extra cutim utiq; extantia atq; prominentia, sed quæ duritate (uti alias ^d indicavi) ad *Verrucas* similima accedant. Hæ fere a *quarto* die ad extremum usq; morbi decursum eandem faciem eandemq; figuram immobiles tuentur. Malum hoc cum sit haud adeo vulgare, exemplo pariter insigni illustrabo.

^d Epist. de Purgant. 58.

V I R confirmata jam ætate atq;
 matura, ægrescere sibi visus est, quasi
 ex suscep^to frigore laboraret. Glan-
 dulæ, *Salivariæ* præsertim, obstruetæ :
 algoris ardorisq; vices alternæ & re-
 pentinæ : artubus, & maxime capiti
 dolor, isq; acutissimus, inhærescens.
 Temporum pulsatio, auriumq; tinni-
 tus accessit. Ad hæc, quod vulgo in
 sinistrum omen nec injuria fortasse ac-
 cipitur, animus formidine hanc ipsam
 ob causam perterritus. Sed *Evacuan-*
tibus tempestive adhibitis (in quo qui-
 dem fere totius, quæ deinde secutura
 est, curationis cardo vertitur) melior
 rerum status; Variolæq; quæ jam quasi
 in procinctu stabant, tatis leniter evo-
 catæ. Earum color, qualem esse de-
 cebat, vividus: copia, si numerum spe-
 ctes, ita non nimia, ut, cum distin-
 ctissimæ essent, per ampla non in cæ-
 tero tantum corpore, sed etiam in ipsa
 facie intervalla relinquerent.

TER-

TERTIUS, a quo cruperint, dies aliquid levamenti attulit: ita ut, cum cæteris malis, etiam capiti decesserit dolor.

QUARTO, omnes omnia bona dicere & salutem augurari: utpote ægrotato, cum alia recte processerint, a multitudine ipsa parum periculi futurum. Neq; aliud esse debuit Medicorum, qui tum Experientissimi aderant, præsagium. Nam *Variolæ* pro dierum ratione expulsæ satis feliciter grandescere cœperunt; sed dormiendi nulla facultas: & vesperi sane res in deterius inclinata; siquidem mente sensim labascens, interdum aliena loquebatur. Eodem modo & *quintus* effluxit dies.

SEXTO, idem pustularum color, eadem moles: par mentis agitatio errorq;: nam licet ad vocum vultuumq; discrimina distinguenda satis acer fue-

rit, deliranti subinde nulla garriendi satietas. Oculi vitrei, scintillantes, & orbe perpetuo volutati; eorum vasa sanguine admodum tumescentia. Somnus, illud laborum omnium & solitudinum perfugium, prorsus aberat. Neque ideo in pulsu motus ille incompositus, quem tanta Vigiliarum obstinatio facile induxerit. Quin ex temperie corporis judicanti, Febris vixdum inesse deprehensa.

Nox proxima magnis in molestiis acta. Alia atq; alia aut obversata oculis, aut vanas exterrito ostentavere species: ita ut eum jam non intra verba desipere, sed furere omnino & bacchari diceres. Adeo neq; escæ, neq; potui, nedum Medicinæ locus fuit.

SEPTIMO itaque, pustularum idem tenor. Sed neq; illæ, neq; vacuitates interpositæ ullo modo turgescebant. Puris

ris ne gutta quidem apparuit. *Verrucas* plane agnosceres, alias sessiles, alias eminentes. Neque eas morbus provectior vel minima quidem ex parte mutant. Pulsus satis valens, & ad normam quam quis crederet adductior. *Petechiarum*, ut interdum solet, germinatio nulla: nullus *Salivæ* cursus, quem & in *Discretis* (secus ac vulgo traditur) ubi confertiores fuerint, aliquoties notavi: nulla ultra mediocritatem *Urinæ* fluxio. Ea quidem per integrum mali curriculum limpida, tenuis, inturbida; *Phreniticorum* scilicet propria. Adhibita sunt *Vesicantia*; *Clysteres* injecti: affixæ *Cucurbitulæ*: Sanguis demum ex *Jugulari* vena detractus. Si quidem in hoc ancipiti casu, Venæ aperiendæ præciditur omnis delibera-
tio: neque enim in pustulis, quod retrocedat, materiæ quicquam. Pari modo ac in *Morbillis*, ubi *Pulmonum* inflammatio suborta sit, dum defloruerint

erint papulæ, frustra expectamus : quippe primo quoque arrepto tempore & quicunque is fuerit dies, si mederi volumus, Vena fidenter secanda. Is quidem expeditissimus *Revellendi* modus : quamque cæteris, etiam iis quæ in *Pedibus* fiunt, præcelleat *Jugularium* sectio, ubi cerebrum afficitur jampridem satis ostendi.

HÆC ultima quidem auxilii via, ad quietem est magis compositus : sic, ut astantibus obsequens, quicquid oblatum est assumeret. Sed nondum ulla mentis constantia : nec aut ineptire, aut susurrare, aut etiam clamare desitum. Ita ad ultimum perstebat inanis illa loquendi profluentia. Accessit & hoc in fortunii, quod *Soporiferis* utcunque insubsidium vocatis, somnum, uti *Phreniticis* omnibus præcipue necessarium, ita perdifficilem esse sentiremus.

e Comment. Epidem. 31, &c.

Vix enim ad horam unam aut alteram in *octonum* usque diem dormitum. Variolarum color etiamnum vividus: neque pallescere inceptum, donec fere ad extrema ventum fuerit. His adeo aliquaque medendi rationibus frustra adhibitis, cum *triduum* inter tremores & deliria egisset, Febricula magis quam febre occupatus, *decimo* demum post extrusas Variolas die, interiit.

APERTO capite, cerebri vasa ita extra modum undiquaque sanguine referta ac cumulata intumuerant, ut brevi certe periculum fuisset, ne rumperentur illa & dissilirent. Et quidem rumpi saepissime, ubi atrocitas morbi Caput praeceteris corripuerit, docet Cadaverum Sectio.

JAM DUDUM advertis, Vir scientissime, quam bene promiserit Species Variolarum exterior: nam sub initio &

& morbi materia modica subesse, & insignis nihil nisi salutare videbatur. Sed intus quam contumax atque indomita fuerit mali vis, fidem fecit infelix exitus. Ita vel in *discretis* cavebit Medicus, ne nimia sui fiducia, ob id ipsum quia sint *Discretæ*, periculum abesse pronuntiet: cum sit etiam hoc in genere, quod summum ejus acumen exerceat, & Medendi facultatem, quantumcunque ille tenuerit, sàpius illudat. Quod ad has quas recensui species attinet, me sic intelligi volo, non de pustulis quibusdam *Discreto* generi hinc inde enormiter interjectis, sed ubi eæ universæ per cutim undecunque effusæ eandem formam induant, eundemque tenorem conservent, mihi sermonem fuisse. Cum hæc inquam semel fuerit pustularum conditio, sive eæ *Crystallinæ* sint, sive *Siliquosæ*, sive etiam *Verrucosæ*, morbus rarissime, quantum ego experiundo didici, periculo vacat. Tuum erit,

erit, quo maxime Artis auxilio Natura jam fracta atque impotens sic erigi possit, ut ægro ex his angustiis evadendi pateat via, explicare. Quippe si qui præjudicata opinione hanc vel illam medendi viam perpetuo esse tenendum putant, næ ii maximo sunt in errore. Oportet enim varium sequi curandi genus: modo *Cardiacis*, mitioribus saltem, insistere; modo ea ipsa negligere: interdum *Evacuantibus* rem totam committere, interdum iis non nisi parcius uti. Prodest in aliis casibus somnum quocunque modo arcessere; in aliis, simillimis licet, hac medicina prorsus abstinere. Est ubi præ cæteris ipsum *Variolarum* statum & tempora intueri convenit; est ubi id ipsum erit inutile. Siquidem frequenter his in rebus non modo ad *Pulsunt*, (cujus quæ sit aliquando vis, ut alii nimis facile negligunt, alii licet ei tangendo insenuerint, ne intelligunt qui-

C dem)

dem) sed ad *Spiritum* maxime respicere debet peritus artifex; & inde potissimum opitulandi indicia optima arripere. Tu, qua es Experientia, hoc omne quicquid est sive difficultatis sive judicii expedes: id enim a Tuis lucubrationibus jure videmur expectare, ut, quemadmodum cæteri item hanc Artis subtilitatem consequantur, efficias.

SED ad argumentum revertor. Variolis inter initia, & sub ipso etiam incremento, signum commune, *Delirium*: idque per se parum fatale. Sed hic quoque advertis alium fuisse morbi cursum, neque, nisi *quarto* post pustulas exclusas die, *Phrenitin* accessisse. Eam quidem, ubi hoc tempore post Variolarum exitum supervenerit, tam mali ominis notam censeo, ut, qui hoc periculo conflictatus ad sanitatem pervenerit, fere neminem adhuc viderim. Hæ Species ab iis, quas *Discretorum* nomine

nomine adumbravit magis quam expressit *Sydenhamus*, quam longissime absint, vides. Ille fere non nisi benignissimas descripsit: in his, cum morbi forma dissimillima sit & temporum momenta multum diversa, alia itidem tenenda erit medendi ratio.

RESTAT & alia Species, *Confluentium* quidem ut plurimum comes, non tamen ita constanter propria, quin & *discretis* aliquando conveniat. Hæc *Variolarum* omnium longe teterima: eam intelligo, in qua per corporis meatus, modo hos, modo illos, *Oris* puta, *Urinæ*, *Alvi*, &c. effluit dissolutus sanguis. Vidi mulierem, cui citra molestiam ullam repente & uno quasi impetu eruperint Variolæ, *distinctæ* illæ quidem, licet numero haud mediocri. Per *biduum* omnia pro voto cesserunt; pustulæ cum satis elevatae, tum coloratae & floridæ. Sed unius noctis spa-

tio, ex ipsæ cunctæ in lividas & purpurascentes verterant, luctuosí nimirum exitus prænuntiæ. Nam suborto per *Urimæ* vias Sanguinis profluvio, brevi extincta est.

VIDI etiam, ubi & in *Cohærentium* genere, & corpore insuper robustissimo, hoc exitiabile malum extiterit. Ante eruptionem nihil singulare; communia tantum Signa præcesserunt. Protrusis variolis, omnia quieta; neque quicquam ei condoluit. Pustulæ depresso, sic tamen ut extra cutim *Verrucarum* more, eminerent. Puris ne vestigium quidem ullum. His autem alia hinc & inde interpositæ papulæ, tum *Crystallinæ*, tum *Siliquosæ*. Sed eadem prorsus pustularum facies ad octo usq; dies constitit. Atqui nec tantillum febriculæ accessit. Secundo die, Sanguinem ore expuit, dolore omni & Tussi vacuus. Et hunc quidem jugi-

ter

ter cursum tenuit Sanguis, ut singulis diebus libra ad minimum profluxerit. Ille interim, ut suæ omnino mentis fuit, ita integer sibi viribus videbatur. Sanguis semel atque iterum detractus: & adhibita illa, quæ, *Arabum* propria, ex *Astringentibus* atque *Acidis* constat, quæq; huic generi maxime convenit, medendi ratio nequicquam. *Ottavo* quippe, alvus multum cruoris demisit: unde æger sensim collapsus, animam placide expiravit.

AT omnium in hoc genere, quibus interfui, notabilem imprimis minimæq; vulgarem casum finas me Tibi paucis exponere. Mulier adulta jam ætate, cuique roboris multum suberat, ex morbo decubuit. Nam præterquam quod Febris aliquantulum incalesceret, is dorso infimo inhæsit dolor, quasi Serra circumsecaretur: qualem in ea morbi Specie, quæ a Medicis *Lumbago* dicitur,

dicitur, sentiunt *Rheumatici*. Neque per *triduum* de acerrimis hisce cruciatis bus quicquam remissum. Tandem praeter expectationem emicuerunt *Variolæ*, exiguae, rutilantes, flammeæ; confertæ quidem, ita tamen fere paribus intermissæ spatiis, ut inter se parum contingenterent. Per *biduum* adeo pustularum in eodem statu permanfio. *Tertio* autem, dolor omnis cum febre evanuit. *Quarto*, pustulæ paulo magis ad livorem inclinatae: & tum vi multa, tum copia ingenti per Urinæ itinera erupit Sanguis; neq; malum hoc aut postridie, aut die perendino compressum. *Sexto* enim, cum jam prorsus exhausto Sanguine attererentur vires, unaquæq; prope (quantum oculis sequi licuit) pustula, tanquam acu punctim incisa, se ultiro disrupt: a qua veluti a *Centro* minutissimi tractus, Sanguine interstincti, *Radiorum* more, ducebantur. Itaque brevi mors, eaq; minime difficilis, subsecuta est.

Id autem in hac Specie quasi perpetuum notavi, quod licet modo sine molestia omni, modo non sine angoribus maximis prodeant *Variolæ*, ultimos tamen dies, & Febre & dolore atque alienatione mentis omni liberos omnino extitisse. Sed heu! fallaces quietis inducæ, & inanis nostra omnis contentio! neque enim quisquam, quæcunque per medendum experimenta agerentur, quantum mihi saltem videre contigit, hujuscæ morbi difficultates eluc-tatus est.

SED de acerbis hisce casibus plus satis. Vereor enim, ne non tam Epistolam, quam libellum ad te mitti credas. Id autem unice volui, ut Tibi non nimium festinanti hos quasi quos-dam stimulos admoverem. Multa habes de omni Variolarum genere, multa de earum vario cursu domi exarata; plura de optima curandi via ex tuo proprio

prio peniu potes adjicere: quæ adeo cum
ab aliis fere adhuc intacta fuerint, ut ea
demum elucubrata atque perfecta nobis
aliquando impertias, haud frustra de Te
pollicemur. Vale, Vir Amicissime; &
scias hoc mihi nunquam eripere posse
Fortunam, ut, quibuscunque in locis
fuero, eam quam debeo, memoriam Tui
conservem.

Mart. 30, 1723.

P. S.

Ego scribo hoc, cum permissione atq;
etiam indulgentia Præfecti, in præsentia
Warderi: qui cum in Scribendo me non
multum adjuvet, facit, quod tibi grā-
tum fore reor, ne longior sim.

JOHN RYLANDS
UNIVERSITY
LIBRARY OF
MANCHESTER

